

HABERLER

Bursa Yenişehir'deki Sinan Paşa Camii'nin 16. yy. İznik duvar çinileri Londra'da ortaya çıktı

Scotland Yard çinilerinin peşinde

► Sinan Paşa Camii'nden taksit taksit çalınan 16. yüzyıl İznik çinilerini Katar Emiri'nin kuzeninin yaptırmakta olduğu özel müzede sergilemek üzere satın alması olayına el koydular. Türk yetkililerinin, caminin üç kez soyulduğunu, çalınan İznik çinilerinin fotoğrafları ile birlikte Türk Interpolü aracılığı ile merkezi Fransa'nın Lyon kentinde bulunan Uluslararası Polis Örgütü'ne (Interpol) bildirdikleri, ancak örgütün bu konuda alıcılara "piyasa alarmı" niteliğindeki uyarı bülteni çıkarmadığı anlaşıldı.

ÖZGEN ACAR

ANKARA - İngiliz polisi Scotland Yard'ın sanat hırsızlığı dedektifleri, Bursa Yenişehir ilçesinde Sinan Paşa Camii'nden taksit taksit çalınan 16. yüzyıl İznik çinilerini Katar Emiri'nin kuzeninin yaptırmakta olduğu özel müzede sergilemek üzere satın alması olayına el koydular. Türk yetkililerinin, caminin üç kez soyulduğunu, çalınan İznik çinilerinin fotoğrafları ile birlikte Türk Interpolü aracılığı ile merkezi Fransa'nın Lyon kentinde bulunan Uluslararası Polis Örgütü'ne (Interpol) bildirdikleri, ancak örgütün bu konuda alıcılara "piyasa alarmı" niteliğindeki uyarı bülteni çıkarmadığı anlaşıldı.

İngiliz dedektifler, son bir haftadır Londra'da İslam sanatı eserleri satan galeriler ile müzayede salonlarında soruşturmasını sürdürüyor.

Çalıntı İznik duvar çinilerinin Katar Emiri'nin kuzeni Şeyh Saud Althani'ye 800 bin sterline (yaklaşık iki trilyon lira) satılmasında Londra'da antikacılık yapan Beşir Muhammed ile eski kitaplar ile minyatürler satan bir galerinin sahibi olan Sam Fogg adlı kişileri çalıntı eserleri satmak suçlaması ile soruşturma kapsamına alındı.

Dedektiflerce, İzniklerin camiden çalınmasından sonra bunları Beşir Muhammed aracılığı ile İngiltere'de pazarladığı söylenen İstanbullu antikacı Yaman Mursaloğlu'nun adının da aynı soruşturma kapsamına alındığı öğrenildi. Anımsanacağı üzere Cumhuriyet, 1991 yılında yine Bursa'daki Osmanlı Evi'nden çalınmış iki tombak kancili Sotheby's müzayedesinde satılırken saptamış, yayınımlar üzerine bu iki yapıt Türkiye'ye geri verilmişti.

Türkiye bağlantısı

Mahkeme kayıtlarında bu olaya Ayşegül Nadir Tecimen ile Yaman Mursaloğlu'nun adları karışmıştı. Tecimen'in, Cumhuriyet'e yaptığı açıklamada suçladığı Mursaloğlu, Cumhuriyet'e o zaman bu konuda bir karşı görüş bildirememişti. Bu arada, Kültür Bakanlığı da İstanbul'da belgeli antika ticareti yapan Mursaloğlu'nun yasadışı satışları nedeniyle resmi antikacılık belgesini iptal etmişti.

Sinan Paşa Camii'nin üç kez soyularak çalınan İznik çinilerinin fotoğrafları Türk Interpolü'ne iletilmişti. İlk iki soygunu Anıtlar ve Müzeler genel müdür yardımcısı Kenan Yurttagül 25 Ocak 1998'de, Aykut Özet 16 Ocak 2001'de, Vakıflar Genel Müdürlüğü de 31 Ocak 2002 tarihinde üçüncü soygunu bildirmişlerdi. Türk Interpol yetkilileri de bu bildirileri örgütün Lyon'daki Genel Sekreterliğine iletmış, ancak her nedense ör-

Tombakta Mursaloğlu izi

ÖZGEN ACAR

ANKARA — Yaman Mursaloğlu, Londra'da verdiği demeçte, "Ben bu iki tombak şamdanı İstanbul'dan Londra'ya kaçırmıştım. Şu ana kadar üç kişi kendisine ne bunları Bursa "Osmanlı Evi"nden çalıp söylemiş ve ne de bunları Londra'ya kaçırdığını. Sadece bu iki tombakla ilgili bağlantı ortaya konulmuştur. Mursaloğlu'nun öne sürdüğü uyarı "bu eserleri Türkiye'ye kaçırmak" olgusuna neden değil, erkeğin var olup ol-
madığı ve benzeri olayları ara-
ştırdım. Bunların bazı-
reri öne günde okudum.
Bunun çok yakından tanıyan
ur ol. Türkiye'nin sayılı ko-
kindaylarmın Sayın Ayye-
e'nin di. Adı Bursa soygun-
an Sayıfaderinde de ge-
Bursa işlerinin de hak-
rinde kendisini aradım.
"Yaman Nadir'i ara-
rını aradım. İsten başka söylen-
başka söz soygunları
"Kaçırmış" dediği ki-
"Kaçırmış" dediği ki-
"Kaçırmış" dediği ki-

sa aklanmış soyguncu Karave-
ziroğlu'nun yazılı ifadesindeki
savı görmek üzere Bayan Na-
dir'i telefonla aradım. Tesadu-
fen İstanbul'daydı. O sırada
önemli konuları olduğu halde
benimle açık ve seçik konuştu.
Bu konuşmayı özetle şöyle ak-
tarıyorum:

— Çalınan tombak şamdan-
lar haberini okudunuz mu?

NADİR — Okudum. An-
cak olayı biliyorum.

— Olaysa adı karışan Yaman
Mursaloğlu'na tamen mısınız?

NADİR — Ahh, nasıl
tanımam?

— Kendisini niye mahkeme-
ye verdiniz?

NADİR — Çünkü sözünde
durmadı.

— Bir yanlışlık yapmak iste-
miyordum. 100 binlik bir borcu
ödememiş galiba. Bu 100 bin
dolar mı, yoksa sterlin mi?

NADİR — Bunu da mı duy-
dunuz? Oysa bunu ancak 1-2 ki-
şi biliyordu. Evet 100 bin ster-
linlik (715 milyon lira) borcu
ödedim.

— Kendisini Londra'da mı
mahkemeye verdiniz?

NADİR — Evet Londra'da
mahkemeye verdim.

— Kendisini Londra'da mı
mahkemeye verdiniz?

NADİR — Evet Londra'da
mahkemeye verdim.

— Kendisini Londra'da mı
mahkemeye verdiniz?

NADİR — Evet Londra'da
mahkemeye verdim.

— Kendisini Londra'da mı
mahkemeye verdiniz?

NADİR — Evet Londra'da
mahkemeye verdim.

— Kendisini Londra'da mı
mahkemeye verdiniz?

NADİR — Evet Londra'da
mahkemeye verdim.

— Kendisini Londra'da mı
mahkemeye verdiniz?

NADİR — Evet Londra'da
mahkemeye verdim.

— Kendisini Londra'da mı
mahkemeye verdiniz?

NADİR — Evet Londra'da
mahkemeye verdim.

— Kendisini Londra'da mı
mahkemeye verdiniz?

NADİR — Evet Londra'da
mahkemeye verdim.

— Kendisini Londra'da mı
mahkemeye verdiniz?

NADİR — Evet Londra'da
mahkemeye verdim.

— Kendisini Londra'da mı
mahkemeye verdiniz?

NADİR — Evet Londra'da
mahkemeye verdim.

— Kendisini Londra'da mı
mahkemeye verdiniz?

NADİR — Evet Londra'da
mahkemeye verdim.

— Kendisini Londra'da mı
mahkemeye verdiniz?

NADİR — Evet Londra'da
mahkemeye verdim.

— Kendisini Londra'da mı
mahkemeye verdiniz?

NADİR — Evet Londra'da
mahkemeye verdim.

— Kendisini Londra'da mı
mahkemeye verdiniz?

NADİR — Evet Londra'da
mahkemeye verdim.

— Kendisini Londra'da mı
mahkemeye verdiniz?

NADİR — Evet Londra'da
mahkemeye verdim.

— Kendisini Londra'da mı
mahkemeye verdiniz?

NADİR — Evet Londra'da
mahkemeye verdim.

— Kendisini Londra'da mı
mahkemeye verdiniz?

NADİR — Evet Londra'da
mahkemeye verdim.

— Kendisini Londra'da mı
mahkemeye verdiniz?

NADİR — Evet Londra'da
mahkemeye verdim.

— Kendisini Londra'da mı
mahkemeye verdiniz?

NADİR — Evet Londra'da
mahkemeye verdim.

— Kendisini Londra'da mı
mahkemeye verdiniz?

NADİR — Evet Londra'da
mahkemeye verdim.

— Kendisini Londra'da mı
mahkemeye verdiniz?

NADİR — Evet Londra'da
mahkemeye verdim.

— Kendisini Londra'da mı
mahkemeye verdiniz?

NADİR — Evet Londra'da
mahkemeye verdim.

— Kendisini Londra'da mı
mahkemeye verdiniz?

NADİR — Evet Londra'da
mahkemeye verdim.

— Kendisini Londra'da mı
mahkemeye verdiniz?

NADİR — Evet Londra'da
mahkemeye verdim.

— Kendisini Londra'da mı
mahkemeye verdiniz?

NADİR — Evet Londra'da
mahkemeye verdim.

— Kendisini Londra'da mı
mahkemeye verdiniz?

NADİR — Evet Londra'da
mahkemeye verdim.

Bayan Nadir, Mursaloğlu'ndan
100 bin sterline iki tombak
şamdan satın almış. Ancak eski
eşinin durumu nedeniyle bunları
yine bu kişi aracılığı ile satışı
çıkarmıştı.

Bayan Nadir, 100 bin sterlinlik
(715 milyon liralık) borcunu
ödemeyen Mursaloğlu ile
Sotheby's'ten kovulan ortağı
Steven Wolf'u mahkemeye
vermek istedi.

Mursaloğlu, borcun ilk
taksidini 18 nisan'da ödedi.
İkinci 50 bini 18 haziran'da
Bayan Nadir'e ödeyecekti.

Paraca sıkışmış olan
Mursaloğlu'nun bu neden
Bursa tombak şamdanlarını
Londra'da satmaya çalıştığı öne
sürülüyor.

Mursaloğlu, bu iki büyük
tombak şamdanı bankacı Erol
Aksoy'a satın parasını aldığı
halde borcunu ödememişti.

NADİR — Elbette ortaktır.
Çünkü ben ikisi ortak olduğum
için ikisini birden Londra'da
mahkemeye verecektim. Ama
borç ödenince mahkemeden
vazgeçtim. Şimdi boşu boşuna
avukatıma 3 milyon lira dāma-
ma ücreti ödeyeceğim bu yüz-
den.

— Mursaloğlu'nun hayvan
motifli bir tabağı Londra'da
müzayede Steven Wolf tara-
fından çok yüksek fiyata pom-
palanmış, doğru mu?

NADİR — Bu kadarını bil-
miyorum, ama Mursaloğlu'nun
satışı tabağı çok yüksek fiyata
Erol Aksoy'un aldığını herkes
gibi ben de biliyorum. (Dükkü
haberde bu tabağı satış değeri
735 milyon lira olarak yayımlan-
dı. Oysa 610 milyon lira ola-
caktı.)

— Bir söylentiye göre Oliver,
sizin özel jetinizi İngiltere'ye
eski eser kaçırmış...

NADİR — Asla... Bir kere
bu özel jet benim değil Polly
Peck'in... İçinde Nadir Bey ol-
madan bu jet kalkmaz. Ben yıl-
larlar ki bu jeti binmedim. Na-
dir Bey asla böyle olaylara izin
vermez. Değil böyle bir izi-
niz.

nam'a göstermişim (İslam Eser-
leri Müzesi Müdürü Nazan Ol-
çer bu yanıtı da doğruladı). An-
cak daha sonra malum olaylar
olunca bunları kaydetmeye da-
hi zaman bulamadan satmak
zorunda kaldım. Yaman Bey'
den satmamı rica ettim. O da
100 bin sterline sattı.

— Diyorlar ki siz bu borcu
mu ödeyemediğiniz için Yaman Bey
Bursa'dan çalınan iki şamdanı
Londra'da satışa çıkarmış. Ama
borcunu 18 nisan'da ödediğiniz için
böyle bir varsayım ortadan
kalkmış oluyor.

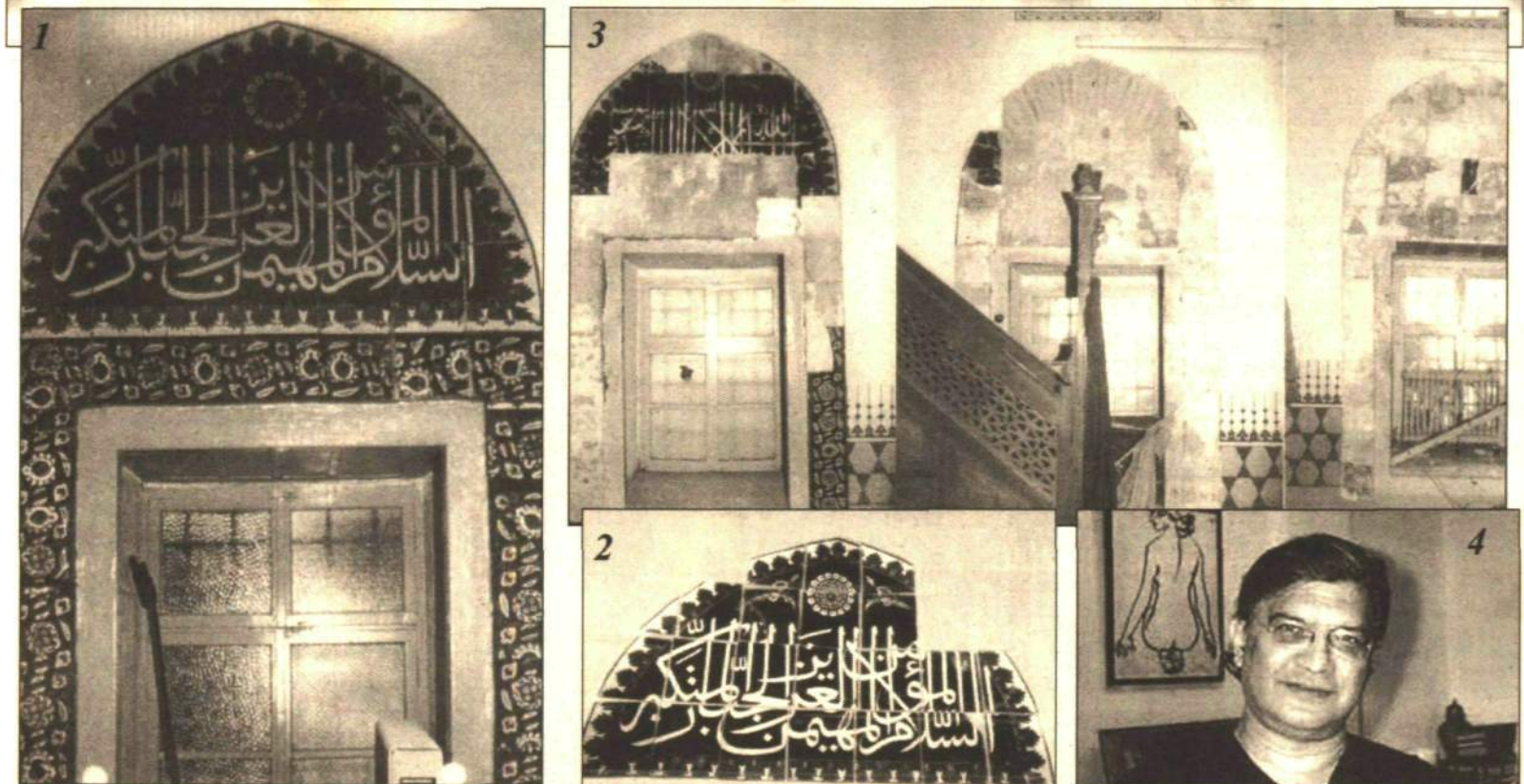
NADİR — Bunu bilemem.
Ancak Yaman Bey'in borcu ba-
na henüz tam olarak ödenmiş
değil. Çünkü 18 nisan'da ödedi-
ği para ilk taksitti. İkinci taksit
nisan tarihli 18 haziran'da. O za-
man Yaman Bey'in yine soru-
de duracağı şüphesiz.

— Birinci çekin miktarı ne
kadardı?

NADİR — 45 bin sterlin.

— Nedem 50 bin değil?

NADİR — Sözde bu eserleri
Yaman Bey Türk Lirası olarak
satmıştı. Arada bir dolar yitirdi-
ğinden bir dolar bir sterline 95
bin Türk Lirası idi. O zaman
50 bin sterlin 4750 bin TL idi.

1) Katar şeyhinde bulunan İzniklerin eski hali. 2) Katar şeyhihinin aldığı parça. 3) Soyulduktan sonra caminin pencerelerinin durumu. Bu parçalar hâlâ bulunamadı. 4) Beşir Muhammed.

güt, alıcıları uyarı niteliğinde bülten çıkarmamıştı. Lyon, bu bildirileri "havuz" olarak tanımlanan kayda almakla yetinmişti. Dolayısıyla, Londra'daki alıcıların bu soygundan bilgilerinin olmadığı varsayılıyor.

Bu arada olayı öğrenen, İngiltere'de pazar günleri yayın yapan Sunday Times gazetesi, Türkiye bölümünü soruşturması görevini İstanbul'daki muhabiri Gareth Jenkins'e geçen mayıs ayında vermişti. Ancak gazetenin, bu haberi bile bile beş aydır kullanmayışının nedeni anlaşılmış değil.

16. yy. sonu ile 17. yy.'ın başına tarihlenen 1.30 metre çapındaki İznik duvar çinilerinde Kuran'dan alıntılar olan hat yazıları bulunuyor. Kuveyt şeyhinde olduğu anlaşılan bir çinide "AlSa-

laam, Al Mumin, Al Aziz, Al cabbar, Al Mutakabbar" sözleri yazılı. Öteki çinileri de şeyhin satın alıp almadığı, 800 bin sterline yalnızca bunun mu, yoksa ötekilerinin de dahil olup olmadığı henüz bilinmiyor.

Scotland Yard'ın saptamalarına göre Beşir Muhammed, bunları önce Sotheby's Müzayede Evi'ne önermiş, ancak yetkililer "köken belgesi" arayanca buraya satamamıştı. Anımsanacağı üzere, Ayşegül Nadir, Mursaloğlu'nun bu müzayede evinin İslam sanatı bölümü sorumlusu Steven Wolf ile ortak olduğunu açıklamıştı. Wolf daha sonra yasadışı ilişkileri nedeniyle bu görevden alınmıştı.

Katarlı şeyhin Dubai'de özel bir müze yapımı için son birkaç yıldır çalışmalarda bulunduğu bi-

liniyor. Daha önceki iki mimarın tasarımlarını beğenmeyen Şeyh Saud Althani'nin, son olarak dünyanın en ünlü mimarı Çin kökenli Amerikalı (85) mimar Pei Leoh Ming'e sipariş verdiği anımsatılıyor.

Şeyhin, müzesindeki yapıtların bir kataloğunu hazırlaması görevini yine Sotheby's'de İslam Sanatı Bölüm Başkanlığı'ndan emekli Prof. John Carswell'e verdiği bildiriliyor.

Önümüzdeki günlerde Anıtlar ve Müzeler, Vakıflar ile Emniyet Genel Müdürlükleri yetkililerinin Londra'daki Türk Büyükelçiliği ile Lyon'daki Interpol merkezinde bu çinilerin geri verilmesi konusunda girişimler başlatılmaları bekleniyor.